

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Nr. 348 /DIERIIPP/27.02.2006

NOTĂ

Privind activitatea Grupului de lucru nr. 3 în îndeplinirea măsurii 3.III. 2.1 din Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de reformă a sistemului judiciar pentru perioada 2005 – 2007
"Elaborarea profilului profesiei de judecător și procuror în sistemul judiciar din România"

Grupul 3 – Profilul magistratului și formarea sa profesională

**RAPORT DE ACTIVITATE
pentru perioada 26 aprilie 2005 – 28 februarie 2006**

Pentru aducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 232/2005 privind aprobarea Strategiei de reformă a sistemului judiciar pentru perioada 2005 – 2007 și a Planului de acțiune pentru implementarea acestei strategii, prin *Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 152/ 26 aprilie 2005* au fost constituite șase grupuri de lucru în principalele domenii de reformă a sistemului judiciar român.

Unul dintre aceste grupuri, respectiv grupul de lucru nr. 3 având ca atribuție *"Profilul socio-profesional al magistratului și formarea sa profesională"*, aflat în coordonarea doamnei **Alexandrina Rădulescu, membru CSM cu activitate permanentă**, a avut ca principală direcție de acțiune și obiectiv *"Elaborarea profilului profesiei de judecător și procuror, în vederea stabilirii condițiilor de admitere în magistratură"*.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Responsabilitatea îndeplinirii acestei măsuri revine, conform *Hotărârii CSM nr. 133 din 19 aprilie 2005*, Consiliului Superior al Magistraturii și Institutului Național Magistraturii.

ELABORAREA PROFILULUI MAGISTRATULUI ÎN SISTEMUL JUDICIAR ROMÂN:

În realizarea reformei privind selectarea magistraților, un prim punct de plecare l-a constituit conturarea unui profil al judecătorului, profil ce va putea furniza unele elemente obiective, dar și subiective, care vor fi verificate prin intermediul testelor de admitere în magistratură.

Elaborarea profilului magistratului român în acord cu realitățile din țara noastră și cu spiritul european, reprezintă premisa esențială în modificarea sistemului de recrutare și selecție a magistraților, coordonată majoră la care se vor raporta atât probele din cadrul examenului de admitere, cât și pregătirea ulterioară a auditorilor de justiție și a magistraților în funcție.

a) Obiective:

- elaborarea profilului profesiei de judecător și procuror, în vederea stabilirii condițiilor de admitere în magistratură, respectiv reformarea sistemului de recrutare și selecție a viitorilor judecători și procurori.

- identificarea și aplicarea unui profil și pentru magistrații aflați în funcție, profil ce va constitui un instrument de bază în procedura de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, conform Regulamentului pentru evaluarea acestei activități aprobat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii prin *Hotărârea nr. 324 din 24 august 2005*.

b) Aspectele esențiale avute în vedere la elaborarea profilului:

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- necesitatea conturării unui profil al magistratului care să pornească de la principalele probleme cu care se confruntă în prezent sistemul juridic roman;

- concentrarea evaluării și educației profesionale pe competențele care duc la rezolvarea acestor probleme;

- înțelegerea profilului magistratului ca un mijloc de cunoaștere sistematică a competențelor care pot îmbunătăți performanța magistratului, ajutându-l în autoevaluare și învățare profesională continuă, un mijloc transparent, aflat în întregime în controlul magistraților.

c) Constituirea subgrupurilor de lucru și activitățile desfășurate:

În cursul lunii *mai* 2005, la inițiativa G3, a fost constituit subgrupul de lucru având ca temă "*Elaborarea profilului profesiei de judecător și procuror*". Acesta a fost denumit ***Grupul de Investigatie Appreciativa***, compus fiind din 19 magistrați de la toate nivelurile de jurisdicție, cu statut profesional și vârste diferite, reprezentanți CSM, INM și un specialist în psihologie organizațională – dna. conferențiar dr. Sofia Chirică. Grupul a beneficiat de asistenta consilierului de preaderare, dr. Dieter Schlafen, dar și de experiența unor experți străini.

Astfel, pentru realizarea măsurii și obținerea de informații relevante, în cadrul programului Twinning Project 3, au fost organizate mai multe seminarii, cu participarea experților străini:

- 13 – 15 iunie 2005 cu tema "*Procedura de selecție pentru recrutarea și promovarea magistraților și criteriile aplicabile*"
- 4 – 6 iulie 2005 cu tema "*Criteriile de evaluare a eficienței sistemului judiciar*", în colaborare cu grupul de lucru 4 din CSM – "*Volumul optim de activitate al magistratului și reorganizarea instanțelor*"
- 22 – 24 august 2005 cu tema "*Testele psihologice de evaluare a aptitudinilor pentru candidații la INM*"

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

De asemenea, membrii Grupului de Investigație Apreciativă s-au întrunit în cadrul a numeroase seminarii, aplicând diverse exerciții pentru exemplificarea cerințelor profilului propuse de moderatorul grupului.

În cursul lunii *august 2005*, activitățile Grupului de Investigație Apreciativă s-au concretizat în elaborarea studiului **„Profilul magistratului în sistemul juridic din România” (ANEXA 1)**.

La începutul lunii *septembrie 2005*, s-a decis afișarea acestui studiu pe pagina de web a Consiliului Superior al Magistraturii pentru a putea fi consultat de un număr cât mai mare de judecători, procurori, avocați, justițiabili, societatea civilă și alți actori implicați în actul de justiție și **DECLANȘAREA UNEI CAMPANII DE PROMOVARE A PROIECTULUI**.

d) Acțiunea de promovare a proiectului „Profilul magistratului în sistemul juridic din România”:

Studiul *„Profilul magistratului în sistemul juridic din România”* a constituit subiect al unei ample campanii de informare și dezbateri cu judecătorii și procurorii de la toate nivelurile de jurisdicție, cu scopul de a fi consultați un număr cât mai mare de magistrați cu privire la noile cerințe ale profesiei lor și totodată pentru ca aceștia să-și exprime punctul de vedere, observațiile, eventualele sugestii și critici.

Astfel de campanii s-au desfășurat în perioada *28 octombrie 2005 – 27 februarie 2006* la următoarele instanțe/parchete:

- 28 octombrie 2005 – Curtea de Apel Constanta
- 4 noiembrie 2005 – Curtea de Apel Oradea
- 11 noiembrie 2005 – Judecătoriile Sectoarelor 1 – 6 București
- 14 noiembrie 2005 – Curtea de Apel Ploiești
- 20 ianuarie 2006 – Curtea de Apel Bacău
- 17 februarie 2006 – Curtea de Apel Cluj
- 27 februarie 2006 – Curtea de Apel Timișoara

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

În cadrul acestor campanii, moderate de dna. Alexandrina Radulescu împreună cu un membru al Grupului de Investigație Apreciativă din instanța respectivă, au fost dezbătute componentele și subcomponentele profilului magistratului, rolul acestuia în noul sistem de evaluare a performanțelor judecătorilor și procurorilor, precum și structura *Ghidului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor*.

Pe parcursul campaniei de informare, în cadrul întâlnirilor desfășurate cu judecătorii și procurorii, au participat la dezbateri un număr de 402 magistrați.

Principalele **concluzii** desprinse din dezbaterile cu magistrații în cursul acestor acțiuni de promovare sunt următoarele:

***CURTEA DE APEL CONSTANȚA –grup larg de participanti
28 octombrie 2005***

Judecătorii au ridicat următoarele probleme, întrebări:

1. Este necesar sa existe indicatori statistici pentru relevarea pregătirii profesionale în ghidul de evaluare.
 - Comportamentul judecătorului în sala de judecată nu este suficient pentru a evidenția nivelul de pregătire profesională a judecătorului; calitatea deciziei judecătorului este o componentă importantă în activitatea sa, fiind foarte important cum va fi identificată și măsurată. Cu ce va fi înlocuit indicatorului existent anterior în fișa de evaluare profesională: "interpretarea și aplicarea legii" ?
 - În cadrul activității de pregătire profesională continuă, care se realizează o dată la 3 ani să se facă o evaluare a cunoștințelor profesionale ;
 - În cazul în care vor intra în procesul de evaluare și deciziile judecătorilor, ar trebui să se definească eroarea gravă și doar aceea să fie analizată în procesul de evaluare.
2. S-a susținut importanța promovării caracterului transparent al evaluării .

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

3. Corelarea indicatorilor de performanță individuală cu indicatorii de calitate (satisfacția justițiabililor) a apărut ca nepotrivit în contextul actual de reformă a sistemului judiciar.
2. Parametrii de competență profesională ar trebui relevați separat și în plus, apare ca necesară evaluarea rezistenței la stres a judecătorilor și procurorilor.
3. Criteriul de **INTEGRITATE** apare ca dificil de măsurat, iar ghidul de evaluare trebuie să clarifice această cerință, în așa fel încât să se evite subiectivismul evaluatorilor.
Unii judecători au privit cu entuziasm existența unui astfel de indicator care să exprime integritatea judecătorului (ar trebui pusă în discuție în mod separat și în alte întâlniri cu magistrații)
4. Dacă comportamentul judecătorilor în sala de judecată va fi o activitate monitorizată îndeaproape de evaluator, atunci trebuie să se ia măsura aplicării volumului optim de activitate, ca să existe o relevanță a măsurătorii (ex. discuțiile cu părțile ar trebui să aibă o durată mai mare, pentru ca judecătorul să încerce împăcarea părților or, în condițiile unei supraaglomerări a ședinței, această preocupare nu este prioritară);

Fișa de evaluare trebuie să cuprindă rubrici în care să fie descris climatul de muncă și totodată să se stabilească și condițiile optime de muncă în care un judecător îndeplinește cele mai înalte standarde de calitate. Această cerință a apărut în contextul în care la instanțe există o mare încărcatură de dosare, personal insuficient și condiții materiale de muncă inadecvate pentru a desfășura munca de judecător (birouri insuficiente, supraaglomerate, insalubre etc). Inexistența unei legături între condițiile de muncă și cerințele funcției conturate în profil este percepută ca o gravă amenințare la independența acestora.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

5. Se impune o nouă abordare a evaluării grefierului prin prisma cerințelor funcției și a tendințelor de transfer a sarcinilor cu un grad superior de complexitate, ce presupune o calificare specifică, corespunzătoare studiilor superioare ale acestora.

***CURTEA DE APEL ORADEA – grup larg de participanți
4 noiembrie 2005***

1. Marea majoritate a judecătorilor participanți au arătat că o evaluare corectă, relevantă a adevaratelor lor performanțe judiciare nu poate fi realizată cu ignorarea volumului foarte mare de muncă cu care se confruntă (încărcătura de dosare, atribuții nejurisdicționale), dar nici a condițiilor materiale precare în care își desfășoară efectiv activitatea (climatul actual de muncă - birouri neîncăpătoare, supraaglomerate, fără dotare cu tehnologie informatică). Trebuie ținut cont că toate aceste aspecte influențează negativ performanța.
2. O aprinsă dezbatere a fost generată de întrebarea dacă în procesul evaluării trebuie să se țină seama de percepția actorilor implicați în actul de justiție asupra activității magistraților (avocați, justițiabili, etc.) O parte a judecătorilor prezenți au arătat ca în nici un caz nu este relevantă o astfel de analiză, activitatea avocaților fiind prin ea însăși una de interes financiar, evaluarea făcută de aceștia fiind una subiectivă, defavorabilă magistraților. Alții au susținut necesitatea unei astfel de evaluări, fiind însă dificil de realizat selecția unor avocați în acest scop. De asemenea, evaluarea realizată de justițiabili nu poate fi apreciată ca relevantă, câtă vreme într-un proces întotdeauna o parte pierde, iar alta câștigă. Se mai susține că societatea românească actuală este măcinată de diverse și multiple probleme sociale, astfel încât nu e în măsură să fundeze o evaluare obiectivă a performanței judiciare.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

3. Se susține necesitatea organizării unor cursuri de pregătire pe aspecte comportamentale și pentru dezvoltarea abilităților de negociatori ale judecătorilor, în scopul învățării unor tehnici pentru ca aceștia să facă față tuturor situațiilor ce s-ar putea ivi în cursul procedurilor judiciare și tuturor tipurilor de justițiabili.
4. Alți judecători au menționat că actualul nivel de salarizare nu-i motivează în a se adapta cerințelor profilului propus. Acest neajuns, conjugat cu cel al unui climat de muncă inadecvat, creează un dezechilibru vădit între cerințele sistemului și ceea ce acesta oferă magistraților.
5. S-a propus să constituie criteriu în evaluare și percepția personalului auxiliar asupra judecătorului, pentru a se verifica modul său de relaționare cu ceilalți angajați din instanțe.
6. Judecătorii de la instanțele cu volum mic de activitate au arătat că nu beneficiază de specializare într-un singur domeniu de drept, fapt ce le solicită un efort sporit în pregătire. În acest context, se pune problema dacă metoda de evaluare va ține cont de acest aspect, cunoscut fiind că o pregătire specializată într-un anumit domeniu al dreptului generează performanțe profesionale la un nivel înalt.
7. Se ridică întrebarea: cine și conform căror criterii se va aprecia calitatea hotărârilor judecătorești pronunțate de cel supus evaluării?
8. O bună parte din judecătorii prezenți au apreciat că până la momentul evaluării finale, în cursul perioadei de 3 ani prevăzută de lege, este de dorit să li se identifice de către evaluatori deficiențele în activitate și să fie susținuți în corectarea lor. În consecință, trebuie stabilit în mod foarte clar dacă are evaluatorul competența de a face recomandări celui evaluat în cursul perioadei de evaluare, în sensul identificării și stabilirii celor mai

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

potrivite mijloace de corectare a comportamentului celui evaluat. În același context, se propune instituirea obligației evaluatorului de a cerceta și lămuri orice eveniment deosebit ce apare în cursul activității judecătorului în cursul celor 3 ani (incidente în sala de judecată, în relațiile cu colegii și personalul auxiliar, reclamații la adresa sa etc.).

9. Un ultim aspect pus în discuție de către participanți a fost acela de a se stabili dacă și în ce măsură este necesară prezența unui psiholog în componența comisiei de evaluare.

JUDECĂTORIILE DIN BUCUREȘTI – grup restrâns de participanți 11 noiembrie 2005

1. Se propune a nu constitui criteriu de performanță "predispoziția pentru muncă intensă". Este o terminologie inadecvată și chiar periculoasă, în condițiile în care oricum judecătorii de la judecătorii se confruntă cu un imens volum de muncă, astfel că sunt forțați să desfășoare o muncă ce depășește de multe ori capacitățile lor fizice și chiar intelectuale (ore suplimentare). Ar fi de preferat folosirea expresiei "predispoziție pentru perfecționare continuă" în loc de cea propusă.
2. În legătură cu cerința de integritate, judecătorii au arătat că nu trebuie pornit de la prezumția că toți magistrații sunt corupți, ci ei trebuie să beneficieze de prezumția de integritate;
3. Judecătorii semnaleză că prin dezincriminarea infracțiunii de ultraj a crescut considerabil numărul infracțiunilor de audiență. Raportat la această realitate, dar și în condițiile în care judecătorii nu au beneficiat niciodată de pregătire pe aspectul comportamentului ce ar trebui adoptat în sala de judecată și în domeniul comunicării și relaționării cu persoanele implicate în procedurile judiciare, evaluarea comportamentului lor în sala de judecată

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

apare ca nedreaptă, cât timp aceste aspecte nu vor fi îmbunătățite prin organizarea unor cursuri speciale.

4. Toti judecătorii solicită ca fișa de evaluare să cuprindă rubrici în care să fie descris climatul de muncă și totodată să se stabilească și condițiile standardizate de muncă în care un judecător îndeplinește cele mai înalte standarde de calitate. Aceasta discuție a apărut în contextul în care la judecătorii există o mare încărcătură de dosare, personal insuficient și condiții materiale de munca inadecvate pentru a desfășura munca de judecător (birouri insuficiente, supraaglomerate, insalubre etc).

5. A aplica cerințele propuse în profil mai înainte de a se asigura judecătorilor un climat de muncă adecvat, nu poate fi percepută decât ca o gravă amenințare la independența acestora.

6. S-a susținut că este de dorit ca evaluatorul să identifice deficiențele în activitatea magistratului și să recomande corectarea comportamentelor în tot cursul perioadei de 3 ani până la evaluare și nu numai la finalul termenului prevăzut de lege. Această procedură nu face decât să îmbunătățească în timp util, până la evaluarea finală, performanțele magistratului. De asemenea, se subliniază că e important ca probele în vederea evaluării să fie culese sistematic, de-a lungul celor 3 ani, astfel încât evaluarea finală să reflecte cu adevărat activitatea judecătorului supus evaluării.

7. Judecătorii au pus în discuție calitatea și persoana evaluatorilor, arătând că poate fi percepută ca o presiune calitatea acestuia, de președinții de instanță, iar pe de altă parte sugerează că o alegere aleatorie, încrucișată a evaluatorilor ar fi preferabilă alegerii acestora de către colegiile de conducere, dintre colegi.

8. Pentru ca magistrații să îndeplinească criteriile de competență prevăzute de lege, au nevoie de sprijin, respectiv e necesar să li se pună la dispoziție

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

toate mijloacele care conduc la creșterea competenței lor profesionale (cursuri speciale de pregătire în domenii precum tehnica redactării hotărârilor judecătorești, comportamentul în ședința de judecată, tehnici de gestionare a situațiilor conflictuale, înțelegerea și dezvoltarea conceptului de soluționare a cauzelor într-un termen rezonabil);

9. E necesar să se stabilească un model standard de hotărâre judecătorească în funcție de care să se procedeze la evaluarea privind calitatea acesteia.

***CURTEA DE APEL PLOIEȘTI – grup larg de participanți
14 noiembrie 2005***

1. Marea parte a judecătorilor au ridicat problema persoanei evaluatorilor (cei 2 aleși de colegiile de conducere): cine sunt aceștia? vor fi ei suficient de obiectivi? vor fi corespunzător pregătiți pentru a efectua evaluarea? care criterii vor sta la baza alegerii lor? In acest context, s-a pus întrebarea în ce măsură ar fi mai relevantă/obiectivă evaluarea făcută de specialiști în psihologie;
2. Se propune a nu constitui indicator de performanță numărul hotărârilor casate în căile de atac;
3. O bună parte a magistraților nu agreează evaluarea integrității, arătând ca toți magistrații trebuie să beneficieze de prezumția de integritate;
4. Majoritatea judecătorilor au fost reactivi la exemplele de comportament/profil al magistraților din țările UE, arătând că e necesar să ne raportăm la specificul societății românești, că modele din alte țări nu pot fi automat preluate;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

5. Nu poate fi acceptată o evaluare în care sistemul își urmărește proprii judecători. O astfel de practică denotă neîncrederea sistemului în corpul profesional. De aceea, este foarte important ca atât criteriile, cât și indicatorii de evaluare să fie foarte bine gândiți, pentru a înlătura subiectivismul. Totodată, e necesar a se stabili foarte clar scopul evaluării, dar și prognozarea impactului noului sistem de evaluare asupra celui evaluat, care inevitabil va fi confruntat cu stângaciile inerente oricărui început;

6. Cu toate că o parte dintre magistrați au acceptat faptul că evaluarea comportamentului judecătorului în sala de judecată reprezintă o componentă indispensabilă unei evaluări complete, marea parte a acestora nu au recunoscut o importanță deosebită unei astfel de evaluări, afirmând că prezența evaluatorului în sala de judecată ar putea crea presiuni asupra judecătorului, putând fi percepută ca aducând atingere independenței acestuia. Se mai ridică întrebarea, în ce măsură va fi relevantă această probă, prezența evaluatorului în sala de ședința fiind susceptibilă a modifica semnificativ comportamentul judecătorului;

7. Unii judecători au accentuat slaba educație juridică și calitatea justițiabililor din România, nefiind acceptată ideea realizării unei evaluări pe baza percepției acestora asupra sistemului de justiție. Se arată că cei mai multi justițiabili din România se prezintă în instanțe cu o părere deja formată, cu idei preconcepute. Influențează aceste aspecte evaluarea comportamentului judecătorului în sala de judecată? Dacă da, în ce fel?

8. Cum va fi măsurată și evaluată obligația judecătorului de a avea un rol activ în soluționarea procesului?

9. S-a propus promovarea profilului în rândul studenților de la facultățile de drept pentru ca aceștia să cunoască din aceasta etapă cerințele

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

profesiei de magistrat și să se pregătească din timp pentru a fi selectați în sistem;

10. S-a subliniat necesitatea ca și personalul auxiliar încadrat în instanțe/parchete să fie supus evaluării, corespunzător unor noi standarde profesionale.

CURTEA DE APEL BACAU – grup larg de participanți 20 ianuarie 2006

1. Magistrații au primit în mod pozitiv criteriile de evaluare și cerințele profesiei lor propuse în studiul supus dezbaterilor, apreciind totodată că este importantă implicarea lor directă în procesul elaborării *Ghidului de evaluare*;

2. S-a apreciat că cerința transparenței în procesul de evaluare presupune obligativitatea motivării în fișa de evaluare a fiecărei depuneri, pentru ca fiecare evaluat să aibă posibilitatea de a vedea unde a greșit și cum poate să-și corecteze comportamentul;

3. Evaluarea comportamentului magistratului în sala de judecată reprezintă un aspect deosebit de important, câtă vreme în acest cadru evaluatorul are posibilitatea de a culege probe care să reflecte îndeplinirea sau nu de către magistrat a cerințelor profilului care vizează criteriile imparțialității, abilitățile de comunicare cu părțile implicate în proces, calitățile de negociator ale judecătorului, abilitatea de a depăși situațiile conflictuale etc.;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

4. Fișa de evaluare trebuie să reprezinte un criteriu de luat în seamă cu ocazia promovării în funcție;
5. În ceea ce privește persoana evaluatorilor, s-a accentuat necesitatea selectării celor mai potriviți evaluatori, dar și pregătirea lor uniformă, standardizată;
6. O altă opinie exprimată de magistrați cu privire la alegerea evaluatorilor, a fost aceea că aceștia trebuie să fie supuși unor teste psihologice, tocmai pentru a se releva dacă întrunesc calitățile și abilitățile specifice activității de evaluare.
7. S-a propus ca fișa de evaluare să descrie condițiile concrete de muncă în care magistrații își desfășoară activitatea, acestea având o influență, ce nu poate fi nicidecum ignorată, asupra performanței (ex: încărcătura de dosare, climatul de muncă, lipsa resurselor umane);
8. La baza evaluării trebuie să stea dialogul permanent dintre evaluat și evaluator, acesta din urmă având competența de a identifica domeniile în care cel evaluat necesită perfecționare și de a propune metode de corectare în acest sens;
9. Cu privire la criteriul imparțialității, s-a propus întocmirea de către evaluator a unor chestionare prin intermediul cărora să se cunoască evenimente importante din viața celui evaluat, inclusiv din cele care ar putea să-i marcheze activitatea profesională;
10. Scopul evaluării trebuie să fie perfecționarea, îmbunătățirea performanțelor sistemului judiciar și nu sancționarea magistraților.

***CURTEA DE APEL TIMIȘOARA – grup larg de participanți
27 februarie 2006***

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

1. Magistrații prezenți la dezbateri au atras atenția că este necesar a se defini termenii de „operativitate” și „eficiență”, *Ghidul de evaluare* trebuind să explice foarte clar aceste noțiuni.
2. S-a susținut că unul dintre scopurile evaluării îl reprezintă legitimitatea magistratului, care determină creșterea încrederii populației în justiție. Un impact deosebit în acest sens ar putea fi determinat de organizarea unor campanii de informare publică cu privire la standardele profesionale și a felului în care acestea sunt măsurate.
3. În ceea ce privește „*Chestionarul de autoevaluare pe baza profilului profesiei de magistrat*” (*ANEXA 2*) distribuit unui număr de 290 de judecători din cadrul instanțelor din raza de competență a Curților de Apel București, Cluj, Constanța, Galați și Oradea, magistrații au apreciat această abordare extrem de interesantă și nouă. În urma prezentării rezultatelor preliminare (*ANEXA 3*), au propus ca aceste chestionare să fie distribuite și avocaților, pentru a exista un feed-back pe itemi cu privire la comportamentul adecvat sau neadecvat al judecătorilor.
4. Una dintre recomandările magistraților a fost ca în activitatea de evaluare să fie incluși și experți neutri, chiar și din alte profesii (de ex. psihologi), aceștia urmând să monitorizeze activitatea evaluatorilor ce vor compune comisiile prevăzute de art. 39 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor. Această monitorizare este justificată de existența riscului subiectivismului în evaluare, câtă vreme între membrii comisiilor de evaluare și magistrații evaluați există diverse relații interpersonale, determinate chiar de faptul că funcționează în cadrul aceleași instanțe/parchet.
5. O opinie exprimată în cadrul acestor dezbateri, neacceptată însă de marea majoritate a magistraților, a fost aceea a efectuării unei așa-zise „evaluări la

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

360 de grade”, aceasta însemnând ca evaluatorul să culegă probe și informații despre magistratul suspus evaluării de la toate persoanele cu care acesta interacționează în mod direct (de ex. avocați, justițiabili, personal auxiliar etc.).

6. Există printre magistrați temerea pentru lipsa de profesionalism a evaluatorilor. Aceștia vor fi priviți ca niște amatori, diletanți, în cazul în care pregătirea lor nu se va realiza uniform și la cele mai înalte standarde. Este necesară, de asemenea, în special în perioada de început a evaluării, găsirea unei metode prin care evaluatorii să fie verificați asupra modului în care implementează noul sistem de evaluare.

7. Un număr foarte mare de magistrați și-au exprimat dorința de a deveni evaluatori, solicitându-se crearea de condiții pentru ca și alți magistrați decât cei prevăzuți de art. 39 din Legea nr. 303/2004 să devină evaluatori, astfel încât să se constituie un corp larg și profesionist de evaluatori, în vederea realizării unei mai bune selecții a acestora.

8. O altă opinie exprimată de magistrați cu privire la alegerea evaluatorilor, a fost aceea că aceștia trebuie să fie supuși unor teste psihologice, tocmai pentru a se releva dacă întrunesc calitățile și abilitățile specifice activității de evaluare. Această solicitare are la bază faptul că și candidații pentru funcțiile de conducere din instanțe/parchete sunt testați psihologic. Câtă vreme activitatea evaluatorului va avea un impact deosebit asupra carierei magistratului, este necesară asigurarea tuturor garanțiilor pentru efectuarea unei evaluări obiective.

9. S-a apreciat că existența unui dosar al evaluării este indispensabilă pentru fiecare magistrat suspus evaluării. Acesta trebuie să cuprindă datele/informațiile despre modul de culegere a probelor, dar și argumentele pentru acordarea calificativului final în raport cu fiecare probă administrată și analizată.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

10. Magistrații au subliniat importanța reglementării și elaborării unor modalități de contestare de către cei evaluați a procedurii de evaluare. Contestarea acestei proceduri ar trebui să revină în competența unei comisii la care să apeleze atât evaluatul, dar și evaluatorul, atunci când consideră că *Ghidul de evaluare* nu explicitează suficient împrejurarea concretă ce face obiect al evaluării, dar și atunci când există obiecțiuni asupra modului de culegere a probelor.

O astfel de comisie ar putea fi constituită din formatori în domeniul evaluării, iar motivele contestărilor formulate, dar și soluționarea acestora vor contribui la îmbunătățirea *Ghidului de evaluare*.

11. S-a mai propus elaborarea unor criterii care să stea la baza selectării de către colegiile de conducere a instanțelor/parchetelor a evaluatorilor (de ex. vechimea în profesia de magistrat, experiența profesională, aprecierea colectivului din care provine etc.).

12. Nu în ultimul rând, magistrații au propus introducerea în procedura de evaluare a unui indicator cu titlul „Autoevaluarea profesională” care, la rândul său, să fie evaluat de către comisia de evaluare raportat la rezultatele ce se desprind din procesul de evaluare propriu-zisă.

***CURTEA DE APEL CLUJ – grup restrans de participanți
17 februarie 2006***

Seminarul cu tema ***“Coordonate ale profilului etic al magistratului. Noile exigențe ale evaluării profesionale a judecătorului”***.

Judecătorii prezenți la seminar au răspuns temei propuse în legătură cu componenta de integritate-imparțialitate, descrisă în profilul magistratului ***explicând concret*** obligațiile lor în legătură cu respectarea acestui criteriu.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Cele mai relevante au fost:

INTEGRITATE:

A nu se lăsa influențat politic; aplicarea corectă a legii; buna cunoaștere a legii; perfecționare profesională continuă; asumarea unei practici noi; crearea unui corp profesional complet separat de aparatul de stat va conduce la respectarea acestor obligații; la un nivel **ideal**, va trebui să refuze orice interferență a conducerii în soluționarea dosarelor, să-și susțină opinia fără a se lăsa influențat de jena de a susține o opinie minoritară sau de împrejurarea că părțile litigante au un anumit statut social privilegiat; Să descurajeze imixtiunea conducerii sau factorului politic în activitatea de judecată; să se formeze convingerea pentru fiecare [magistrat] că poate lua deciziile impuse de lege fără repercusiuni împotriva propriei persoane.

IMPARȚIALITATE:

Să se abțină de la orice comportament care alterează imparțialitatea (în caz de recuzare; să se abțină atunci când are un interes și atunci când ar avea o opinie conturată cu privire la o anumită chestiune juridică netranșată sau tranșată neunitar și este evident că nu-și va schimba părerea, aflându-se într-un caz de incompatibilitate; să se formeze practica de a informa conducerea în cazul unui conflict de interese; neintervenția în scopul formulării unei anumite soluții de către alți judecători; să se abțină atunci când au un interes fie și moral în cauză – de ex., ei înșiși sunt părți într-un raport juridic similar cu cel dedus judecății; să aibă o atitudine echidistantă în sala de judecată, față de părți; tratament egal aplicat avocaților și celorlalți specialiști, indiferent de gradul de pregătire profesională; deciziile sale să fie obiective, luate potrivit convingerilor sale și prevederilor legale.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Judecătorii au identificat și *obstacole* pentru îndeplinirea criteriilor de integritate-imparțialitate, respectiv:

- „lacunele legislative”
- „abundența actelor normative”
- „incoerența legislativă”

- „lipsa transparenței în actul de judecată”

- „lipsa de încredere a opiniei publice în justiție”
- „opiniile exprimate de public, de personalitățile politice și de presă”

- „lipsa informației și a unor practici pentru o muncă colectivă”
- „mentalitatea”
- „lipsa unei conștiințe profesionale fundamentată pe unitate profesională, interese comune, studii comune”
- „statutul social”
- „influența doctrinelor politice”
- „ingerințe politice, ierarhice și nu numai”
- „teama că prin decizia luată într-o speță să fie sancționat (și nu neapărat profesional), să atragă repercusiuni sociale asupra sa (familia).
- „statutul financiar al judecătorilor”
- „dependența de finanțarea guvernamentală”
- „discriminarea salarială a magistraților – diferențe de 40% între salarii între cei care soluționează cauze de corupție și ceilalți”
- „refuzul de a-și actualiza cunoștințele”
- „nivelul scăzut de pregătire profesională (al unor magistrați)
- „desconsiderarea persoanelor cu un statut social inferior”
- „încărcătura mare de dosare”
- „nu există”

Aceste „obstacole” pot fi privite ca riscuri pentru judecători în îndeplinirea criteriilor supuse evaluării.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Observațiile, sugestiile, propunerile și criticile exprimate de magistrați în cursul activităților anterior descrise vor fi luate în discuția grupului de lucru în cursul elaborării *Ghidului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor*.

e) Activități conexe, relevante pentru finalizarea proiectului:

1. Proiectul „Dezvoltarea unui sistem comprehesiv de statistica judiciară și măsurare a performanței judiciare”:

Pentru realizarea *Ghidului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor* vor fi luate în considerare și concluziile pe care le va exprima în raportul său dl. Jesper Wittrup (Danemarca), consultant angajat în cadrul programului PAL 2 finanțat de Banca Mondială pentru realizarea studiului privind „Dezvoltarea unui sistem comprehesiv de statistică judiciară și măsurare a performanței judiciare”, proiect în curs de finalizare.

În cadrul work-shop –ului organizat la data de 28 noiembrie 2005 a fost evaluată percepția participanților (45 de judecători și procurori) asupra profilului magistratului și a criteriilor de evaluare descrise prin acest instrument, constituindu-se 7 grupe de lucru, astfel:

- toate cele șapte grupuri au apreciat că evaluarea ar trebui să se focalizeze (mai mult decât până în prezent) pe identificarea metodelor de a stimula magistrații;
- toate cele șapte grupuri de lucru au considerat că evaluarea trebuie să reflecte criteriile descrise în componentele profilului magistratului;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- șase grupuri de lucru din șapte au apreciat că sistemul actual de evaluare a suferit din cauza lipsei ghidului de evaluare și de lipsa de pregătire corespunzătoare a evaluatorilor ;
- toate cele șapte grupuri de lucru au apreciat că este de preferat ca la început, evaluarea sa fie una ușoară, „blândă”, care să nu afecteze direct cariera judecătorului și a procurorului.

Nota:

Obiectivul abordării “blânde” de evaluare a performanței se bazează pe învățare și dialog; un grad redus de precizări referitoare la performanța așteptată; cel care este evaluat și evaluatorul sunt considerați egali și își împărtășesc părerile cu privire la modul de desfășurare a evaluării, precum și la măsurile care trebuie luate pentru îmbunătățirea acesteia.

O consecință probabilă a evaluării o reprezintă un acord referitor la nevoile de pregătire, sau doar modalități pentru a stimula pe când abordarea “dură” presupune crearea unor stimulente extrem de explicite pentru performanță.

O abordare „dură” a performanței se caracterizează prin aceea că: cel care este evaluat este în subordinea evaluatorului, care are autoritate în emiterea analizei referitoare la performanța celui evaluat; rezultatul procesului de evaluare a performanței este, în principal, cantificat; performanța bună este recompensată, având șanse mult mai mari de promovare , în timp ce performanța proastă este sancționată și poate, în cele din urmă, să ducă la înlăturarea din funcție.

2. Stabilirea indicatorilor de evaluare a hotărârilor judecătorești/rechizitoriilor:

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

În cadrul întâlnirii membrilor subgrupului de lucru având atribuția elaborării profilului magistratului din data de *14 februarie 2006*, s-a constituit o echipă compusă din formatori INM, reprezentanți CSM, Agentul Guvernamental la CEDO și consilierul de preaderare, în scopul elaborării unui studiu având ca obiectiv stabilirea criteriilor de evaluare a hotărârilor judecătorești, studiu care va face parte din *Ghidului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor pe aspectul evaluării hotărârilor judecătorești și a rechizitoriilor*.

Această echipă s-a reunit în data de *23 februarie 2006*, ocazie cu care s-au stabilit indicatorii care trebuie mășurați în procesul de evaluare, metodologia de lucru.

Studiul urmează a fi finalizat până la mijlocul lunii *aprilie 2006*.

3. Conferința “Strategia instituțională și pregătirea în domeniul juridic din România” – Institutul Național al Magistraturii – 9 – 10 februarie 2006:

În cadrul acestei conferințe, la care au participat decanii facultăților de drept acreditate, reprezentanții Institutului Național al Magistraturii, ai Băncii Mondiale, profesori universitari, ai Uniunii Naționale a Barourilor din România și ai Delegației Comisiei Europene la București, s-au dezbătut probleme legate de organizarea și desfășurarea examenului de admitere în Institutul Național al Magistraturii, metodologia concursurilor de admitere în magistratură, probe de concurs, tematică și bibliografie, strategia instituțională și pregătirea în domeniul juridic din România, elaborarea planurilor de învățământ la facultățile de drept și INM.

Concluziile acestei conferințe au fost următoarele:

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- obiectivele concursului de admitere în Institutul Național al Magistraturii îl reprezintă în egală măsură corectitudinea examenului, egalitatea de șanse și recrutarea celor mai buni candidați;
- procesul de selectare a magistraților, precum și formarea inițială în cadrul INM trebuie să urmărească identificarea și dezvoltarea acelor calități evidențiate ca esențiale pentru un magistrat, iar metodele pedagogice utilizate să fie selectate astfel încât demersul să se bucure de o eficiență maximă.
- din punct de vedere al calității și recrutării, probele și metodele de examinare trebuie să reflecte profilul magistratului ideal. În acest context, se recomandă continuarea drumului început de INM, respectiv de testare nu doar a cunoștințelor juridice, ci și a aptitudinilor și elementelor de etică specifice profesiei.
- s-a recunoscut necesitatea definirii unei strategii instituționale în domeniul justiției. Această strategie trebuie concepută ca un demers de colaborare între toate instituțiile din domeniul justiției. Politicile justiției trebuie elaborate în primul rând de magistrați și în acest sens se impune creșterea interesului magistraților față de politicile publice în justiție, prin intermediul de formare continuă al INM. În vederea dezvoltării unor politici publice coerente, **trebuie identificat un mecanism de evaluare a calității în justiție.** Participanții recomandă Consiliului Superior al Magistraturii identificarea domeniilor, criteriilor și metodelor pentru evaluarea sistemului justiției. Astfel de studii vor include cu necesitate luarea în considerare a opiniei magistraților, a partenerilor acestora – avocați, grefieri, notari, precum și a societății civile.
- se recomandă **renunțarea la testul psihologic eliminatoriu și verificarea componentelor psihologice din profilul magistratului în cadrul probei de interviu.**

4. Reuniunea Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni:

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

În perioada 22 - 24 martie 2006, în cadrul programului Președinției României la Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, se va desfășura *Reuniunea Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni*. În agenda reuniunii din data de 22 martie 2006 se regăsește o temă de importanță pentru sistemul judiciar românesc – *"Metode de recrutare și profilul magistratului – soluții europene"*, cu participarea reprezentanților tuturor instituțiilor care au atribuții în domeniile menționate.

f) Rezultate concrete ale activităților desfășurate în cadrul proiectului „Profilul magistratului în sistemul juridic din România”:

1. În cursul lunii *august 2005*, activitățile Grupului de Investigație Apreciativă s-au concretizat în elaborarea studiului *„Profilul magistratului în sistemul juridic din România” (ANEXA 1)*.
2. Un mare număr de judecători și procurori au luat cunoștință de cerințele profesiei lor și au avut posibilitatea de a participa într-un mod direct și activ la elaborarea atât a studiului *Profilul magistratului*, cât și a *Ghidului de evaluare*;
3. În conformitate cu Strategia de formare inițială a INM, anul 2005 a adus o serie de modificări importante în ceea ce privește ***structura și modul de abordare ale concursului de admitere la INM***.
Reforma a urmărit atingerea a două obiective:
 - creșterea caracterului practic al probelor de concurs, cu mutarea accentului de pe testarea capacității de memorare a candidaților, la verificarea capacității de interpretare și aplicare a normelor juridice;
 - verificarea existenței acelor abilități necesare exercitării profesiei de magistrat (gândire critică, raționament logic, aptitudini de etică și deontologie profesională, motivație), spre deosebire de sistemul anterior de

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

examinare, unde erau verificate exclusiv cunoștințele de specialitate ale candidaților.

La probele deja cunoscute de candidați din anii anteriori **au fost adăugate alte două probe**, în cadrul celei de-a doua etape a concursului: **un test de verificare a raționamentului logic** constând în verificarea capacității de analiză și sinteză, a raționamentului logic, prin rezolvarea unui test grilă cu 100 de întrebări și **un interviu** constând în chestionarea orală a candidaților în scopul identificării aptitudinilor, motivațiilor și elementelor de etică specifice profesiei de magistrat.

Metodologia **probei de interviu** a fost elaborată cu patru luni înainte de desfășurarea probei, în urma documentării în domeniu și pretestării unor instrumente și a fost finalizată cu două săptămâni înainte de a se derula examenul, așa încât toți membrii comisiei de interviu au intrat în posesia acesteia.

În cadrul activității de documentare s-a înscris organizarea, în perioada 22 – 24 august 2005, în cadrul Programului Twinning 2002 al cărui beneficiar este CSM, a unui seminar cu tema „ Testele de aptitudini psihologice pentru candidatii la INM”, unde au fost prezentate o serie de modalități de realizare a interviului, ca probă de admitere în magistratură, în diferite state europene

Interviul

- s-a axat pe identificarea, la fiecare dintre candidați, a acelor calități sau aptitudini cuprinse în **“Profilul magistratului în sistemul juridic din România ”** – document care sintetizează concepția actuală cu privire la trăsăturile de caracter și profesionale ale magistraților.

Totodată, în urma colaborării cu unul din partenerii INM – Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ) documentul a fost

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

supus analizei unui specialist german, care a formulat o serie de sugestii și observații, avute în vedere la finalizarea documentului.

Elementele nodale ale metodologiei de desfășurare a interviului au fost:

- Interviul – clarificări conceptuale (interviul este o întrevvedere planificată și controlată între două sau mai multe persoane, care are un anumit scop, cel puțin pentru unul dintre participanți și în cursul căreia ambele părți vorbesc și ascultă pe rând; a lua interviu constă în a vorbi, a asculta și a trage concluzii. De aceea, eficiența unui interviu este dependentă de o serie de precondiții: să aibă un scop bine delimitat, să se desfășoare pe baza unei planificări, să permită clarificarea informațiilor.)

- Particularități ale utilizării interviului ca probă de evaluare a candidaților la profesia de magistrat (scopul general al oricărui interviu fiind schimbul de informație, sarcina interviului realizat la INM a fost colectarea de date privitoare la candidat sub forma de descrieri - candidatul oferă date privind fapte, întâmplări, experiențe personale, cunoașterea faptelor - explicații, lămuriri privind o informație pe care o posedă, comportamente: comportamentul prezent, trecut sau viitor al candidatului, atitudini sau credințe, afecte).

- Repartiția sarcinilor în cadrul fiecărei subcomisii (comisia de interviu și-a desfășurat activitatea în două subcomisii, după cum urmează: subcomisia nr. 1 a investigat motivația și aptitudinile candidaților în vreme ce subcomisia nr. 2 și-a focalizat atenția asupra elementelor de etică specifice profesiei; fiecare candidat a fost evaluat la prima subcomisie, după care evaluarea s-a realizat în cadrul celei de-a doua subcomisii).

- În stabilirea punctajului acordat, colaborarea dintre magistrat și psiholog a fost esențială.

- Printre **avantajele principale ale interviului** au fost acelea de a duce la o evaluare unitară a tuturor candidaților și la păstrarea unui indice înalt de confidențialitate privind probele administrate

- Varietatea scenariilor prezentate candidaților a putut pune în evidență diferențe interindividuale privind așteptările acestora, dar și

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

performanța lor în raport cu problemele etice conținute în scenariu. S-a constatat astfel că prin acest interviu se pun în evidență operațiile gândirii - analiza, sinteza, comparație - și trăsături ale procesului de gândire - flexibilitatea, dimensiunea critică, divergență vs convergență, consecvență vs inconsecvență, rigoare - dar și tipurile de raționament folosit de candidat, motivația socială, atitudini preferențiale în situații dilematice, care implică trăsături de personalitate și imaginea pe care candidatul o comunică prin plasarea lui în situații imaginare.

- În urma evaluării candidaților se pot contura diferite tipuri de personalitate, având în vedere atitudinea etică și opțiunea pentru un tip de comportament care se înscrie în dicotomia dezirabil social/indezirabil social, etic/neetic, preferabil/nepreferabil.

- Unii candidați și-au manifestat suspiciunea față de sarcina care li se cerea - intrarea într-un rol imaginar, dar care în timp are putea deveni real -, alții au dat dovadă de conformism social extrem, suprasolicitând eticul în condiții în care alegerea permitea răspunsuri mai „umane”, iar alții au fost incapabili de a diferenția între consecințele comportamentului adoptat în situații imaginare în relațiile cu ceilalți și, în general, cu mediul social.

- Testarea a fost bine primită de candidați, neexistând contestații cu privire la această probă.

Umătoarele CONCLUZII generale cu privire la desfășurarea probei de interviu au fost formulate de membrii comisiei de examinare:

- metodologia probei de interviu a fost fundamentată în raport cu cele mai noi date vehiculate în domeniu, a avut la bază o *documentație riguroasă* și a fructificat studiile cu privire la investigarea candidaților la profesia de magistrat din alte sisteme (Germania, Olanda, Franța), precum și *recomandările CSM și ale Uniunii Europene*;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- *proba de interviu trebuie menținută în cadrul concursurilor de admitere la INM întrucât permite relevarea unor aspecte esențiale ale personalității candidaților la magistratură (aspecte mai puțin decodabile sau chiar inobservabile în cadrul altor tipuri de probe);*
- *dat fiind numărul mare de subiecți investigați (422) – a existat un eșantion reprezentativ - instrumentele de investigație utilizate funcționează și pot fi adaptate / adoptate cu amendamentele de rigoare pentru a soluționa alte dificultăți de evaluare cu care se confruntă profesia de magistrat (ex:evaluarea pentru încadrarea pe post, pentru menținere și pentru promovarea în cadrul profesiei);*
- *având în vedere structura interviului, construcția itemilor și sistemul de evaluare folosit o serie de trăsături de personalitate reclamate de profilul magistratului din România au fost validate în urma aplicării acestei probe: onestitate profesională (imparțialitate și independență) și atașament pentru valori etice, comunicare, gândire critică;*
- *pentru viitor s-a recomandat introducerea unui „pretext” în cadrul interviului cu ajutorul căruia să se investigheze alături de elementele vizate anul acesta – dezirabilitatea socială.*
- *orice metodologie suportă îmbunătățiri din perspectiva rigurozității măsurătorilor; aceasta metodologie nu este una perfectă, ci*

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

perfectibilă, prin urmare, *orice instrument poate fi completat din însăși aplicarea sa;*

- întrucât este necesar *un volum impresionant de muncă* se recomandă evaluarea candidaților în cadrul mai multor comisii care să funcționeze în paralel ca și *selecționarea foarte atentă a evaluatorilor.*

4. Prin *Hotărârea nr. 482 din 19 octombrie 2005*, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat, cu valoare orientativă, „*Ghidul de interviu pentru evaluarea candidaților la funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție*”, ghid elaborat în cadrul Grupului de Investigație Apreciativă constituit la inițiativa G3;

5. În ședința din *14 decembrie 2005*, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat nota nr. 1829/DIERIIPP/13.12.2005 privind Raportul preliminar de activitate a G3 pentru perioada 26 aprilie – 12 decembrie 2005, respectiv studiul „*Profilul magistratului în sistemul juridic din România*”, măsură în Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de reformă a sistemului judiciar pentru perioada 2005 – 2007.

6. Elaborarea proiectului *Ghidului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor*

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Următoarele CONCLUZII ale studiului „Profilul magistratului în sistemul juridic din România” pot fi formulate:

1. Grupul de Investigație Apreciativă, întrunit de trei ori cu asistență străină și de două ori sub îndrumarea moderatorului, doamna conf. dr. Sofia Chirică - expert în structuri organizaționale, a căzut de acord asupra componentelor și subcomponentelor profilului.

Grupul a conștientizat problemele sistemului și în consecință scopul principal al profilului, și anume să stea la baza unei evaluări care să întărească independența și eficiența magistraților, individual și a sistemului în ansamblu.

2. Profilul magistratului în sistemul juridic din Romania absoarbe criteriile de integritate-imparțialitate, eficiență și de pregătire profesională și este constituit ca STRUCTURĂ DE LEGĂTURĂ între:

- criteriile de performanță ale magistratului stipulate de lege
- ȘI**
- indicatorii particulari de evaluare.

3. Profilul magistratului în sistemul juridic din România reprezintă:

(1) un mecanism de asigurare a unei viziuni asupra rolului justiției, care să fie împărtășită de toți cei implicați;

(2) un mecanism de control care monitorizează implementarea și

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

susținerea acestei viziuni până în momentul în care este nevoie de alte competențe;

(3) este un mecanism de educatie profesională și morală a magistraților, deoarece corecta aplicare a profilului îi favorizează pe acei care corespund competențelor stipulate și în consecință, viziunii despre rolul, funcțiile justiției;

(4) face justiție organizațională, în interiorul sistemului.

4. A fost dezvoltat un pachet de descrieri a comportamentelor, atitudinilor relevante pentru criteriile de evaluare a magistraților, care nu sunt altceva decât măsuri pentru componentele și subcomponentele profilului magistratului.

Astfel, s-au realizat 277 de descrieri comportamentale, iar materialul a fost destinat analizei unui numar de 290 judecatori de la toate gradele de jurisdicție din cadrul instanțelor aflate în raza de competență a următoarelor curți de apel : București, Constanța, Cluj, Galați, Oradea (*ANEXA 2*).

În acest moment, răspunsurile se află în faza de centralizare și evaluare de către specialistul în psihologie organizațională și coordonatorul subgrupului de lucru, urmând ca acele comportamente care vor primi cote ridicate din partea judecătorilor chestionați să fie reținute în setul de comportamente și moduri de acțiune pe care evaluatorii le vor avea în vedere atunci când vor aprecia indeplinirea cerințelor profilului.

Rezultatele preliminare ale acestui studiu sunt evidențiate în tabelul intitulat "*Statistică descriptivă*" – (*ANEXA 3*).

Notă:

Este o condiție de validitate a procesului evaluării ca evaluatorul și evaluatul să aibă aceleași puncte de referință/ să înțeleagă în același fel ce înseamnă să fii competent, integru, a avea gândire critică-independentă

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

atunci când vorbesc despre integritate-impărțialitate, eficiență, competența profesională.

În acest fel, pachetul de descrieri comportamentale precizează și dezvoltă înțelesul componentelor, și mai sus, a criteriilor legale de performanță.

CONCLUZII PRELIMINARE cu privire la elaborarea Ghidului de evaluare ca urmare a acțiunii de promovare a profilului magistratului:

SCOPURILE EVALUĂRII

Programele de evaluare judiciară vizează îmbunătățirea performanței individuale a magistraților, creșterea eficienței sistemului juridic și a încrederii publice în sistem.

Uniformizarea procedurilor/metodelor utilizate în procesul de evaluarea performanței individuale a magistratilor.

Îmbunătățirea tuturor formelor de comunicare între evaluat și evaluator în vederea asigurării transparenței procesului de evaluare.

UTILIZAREA REZULTATELOR EVALUĂRII

Rezultatele evaluării vor fi luate în considerare în repartizarea magistraților în programe de instruire în funcție de competențele ce trebuie să le dezvolte.

Rezultatele evaluării nu pot fi utilizate în inițierea unor măsuri disciplinare.

Când evaluarea are ca scop îmbunătățirea performanței individuale, rezultatele evaluării vor fi comunicate numai magistratului evaluat și

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

judecătorului care răspunde de performanța celui evaluat și de performanța instanței din care face parte.

Când evaluarea este folosită pentru îmbunătățirea performanței instanței sau a sistemului ca întreg, numele magistraților evaluați nu sunt identificate și nici nu vor fi utilizate în ierarhizări comparative.

Magistratul evaluat trebuie să poată vedea rezultatele, să aibă un răspuns și să se întâlnească cu membrii comisiei de evaluare atunci când se culeg probele pentru evaluare.

ADMINISTRAREA ȘI SUSȚINEREA PROCESULUI DE EVALUARE

Autoritatea cea mai înaltă a concepției și implementării inițiativelor formale de evaluare a performanței magistraților este Consiliul Superior al Magistraturii.

Expertiza membrilor comisiei de evaluare și susținerea financiară trebuie să fie corespunzătoare unei evaluări judiciare de calitate superioară.

Procesul de evaluare a performanței magistraților nu trebuie să afecteze independența acestora. Procesul de evaluare trebuie să fie liber de orice considerații politice, ideologice sau centrate pe probleme exterioare scopurilor prevăzute mai sus.

Procesul de evaluare este perfectibil. Consiliul Superior al Magistraturii va monitoriza, cu ajutorul experților, contribuția evaluării performanței la ridicarea standardelor sistemului judiciar și va actualiza *Ghidul de evaluare a performanței magistraților* în concordanță cu evoluțiile sistemului juridic

CONȚINUTUL EVALUĂRII

Evaluarea magistraților se face conform metodologiei prezentată în *Ghidul de evaluare a performanței magistraților* elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Un magistrat va fi evaluat în privința cunoștințelor și aptitudinilor sale juridice.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Un magistrat va fi evaluat în privința integrității și imparțialității sale.

Un magistrat va fi evaluat în privința capacității sale de a valorifica experiența juridică în direcția sporirii calității performanței juridice precum și a atitudinii sale față de învățarea continuă.

Un magistrat va fi evaluat în privința priceperilor de comunicare, caracteristicilor atitudiniale și temperamentale care definesc interacțiunea socială profesionistă și „temperamentul judiciar”.

Un magistrat va fi evaluat în privința activismului și implicării sale în menținerea standardelor calitativ ridicate de funcționare ale instanței în care lucrează.

Un magistrat va fi evaluat în privința capacității sale administrative.

Evaluarea va include competențe suplimentare în funcție de nivelul instanței sau specializarea cauzelor distribuite magistratului.

METODOLOGIE: REGULI GENERALE

Evaluarea magistratului se va face în conformitate cu profilul și metodologia prezentată în *Ghidul de evaluare a performanței magistratului* elaborat de CSM.

Procesul evaluării judiciare cuprinde colectarea datelor, sinteza lor, analiza și aprecierea competențelor reflectate (susținute de date) și utilizarea rezultatelor evaluării.

Consiliul Superior al Magistraturii va utiliza experți care să asigure calitatea metodelor prin care se culeg și se analizează datele.

În evaluarea magistraților vor fi utilizate tehnici de evaluare care asigură mai mare obiectivitate a aprecierii, și anume, indicarea comportamentelor relevante pentru un criteriu, prin utilizarea unor calificative (ex. foarte bine, bine, etc) , în locul aprecierii subiective a evaluatorului.

Sursele de informație se limitează la persoanele cu care interacționează curent și personal cu magistratul.

Hotărârile judecătorești pot constitui sursă de informație în procesul de evaluare în condiții în care nu afectează independența magistratului.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Fată de cele expuse, supun dezbaterii și aprobării Plenului CSM a studiului „Profilul magistratului în sistemul juridic din România”, studiu ce va sta la baza noului sistem de evaluare a magistratului.

**Alexandrina Rădulescu
Coordonator grup**

Redactat:

Judecători: *Daniela Ungur, Alexandrina Rădulescu*

Direcția Integrare Europeană,

Relații Internaționale și Implementarea Fondurilor Phare